

AUTORITETI I
KONKURRENCËS

VLERËSIMI I PASOJAVE TË LEGJISLACIONIT MBI KONKURRENCËN

I. Qëllimi

1.1 Rëndësia e vlerësimit të pasojave mbi konkurrencën

Legjislacioni i hartuar nga organet e administratës qendrore, ato vendore, ose nga iniciues të pavarur, mund të ketë pasoja negative mbi konkurrencën në treg. Vlerësimi i këtyre akteve legjislative ka për qëllim analizën e pasojave që ka ose mund të kenë këto akte mbi konkurrencën.

Zbatimi i hapave kryesore analitike në vlerësimin legjislative ka për qëllim përmirësimin e cilësisë së propozimit si dhe ndihmon për të shpjeguar nevojshmërinë e një veprimi apo, në të kundërt, demonstroi se nuk duhet të ndërmerret një veprim i caktuar legjislativ.

Ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” parashikon vlerësimin ex post dhe ex ante, nga Autoriteti i Konkurrencës, të akteve normative. Ky ligj përcakton gjithashtu detyrimin e organeve të administratës qendrore dhe vendore që të kërkojnë vlerësimin e Autoritetit për çdo projekt akt-normativ që prek konkurrencën në treg.

Vlerësimi ex post dhe i ligjeve ekzistuese është detyrë e Autoritetit dhe presupozon identifikimin e akteve normative në fuqi dhe analizën e pasojave mbi konkurrencën. Bashkëpunimi me rregullatorët sektorialë dhe autoritetet kompetente (ministritë apo organet e qeverisë vendore) është i dëshirueshëm dhe në disa raste i domosdoshëm për kryerjen e këtij vlerësimi. Për vlerësimin e projekt-akteve normative (vlerësimi ex ante) është e domosdoshme që hartuesit e këtyre projekt ligjeve të bashkëpunojnë dhe të marrin parasysh sugjerimet dhe rekomandimet e parashtruara nga Autoriteti i Konkurrencës.

Vlerësimi i pavarur - domethënë nga autoritetet vetë apo hartuesit e ligjeve - përbën një hollësi shumë të rëndësishme të vlerësimit legjislativ, kjo sepse këto autoritete kanë një njohje më të mirë të realitetit dhe sektorit ekonomik ku ato veprojnë.

Me qëllim përmirësimin e këtij procesi, nxitjen e bashkëpunimit të hartuesve të projekt-akteve me Autoritetin e Konkurrencës, dhe përhapjen e një metodologjie të përgjithshme për vlerësimin e akteve normative të propozuara, është përgatitur ky Udhëzim në të cilin janë përcaktuar kriteret dhe standardet e mëposhtme që duhet të merren parasysh nga institucionet përkatëse, qendrore apo vendore.

Kjo do të krijojë mundësinë e rritjes së cilësisë së akteve normative të propozuara, si dhe shmangien e pasojave kufizuese të konkurrencës në këto projekt-akte.

1.2 Rëndësia e mbrojtjes dhe nxitjes së konkurrencës

Neni 11 i Kushtetues së Republikës së Shqipërisë, përcakton qartë se “sistemi ekonomik i Republikës së Shqipërisë bazohet në pronën private e publike, si dhe në ekonominë e tregut dhe në lirinë e veprimtarisë ekonomike”. Vlerësimi i pasojave konkurruese nuk është vetëm detyrë e vënë nga legjislacioni në fushën e mbrojtjes së konkurrencës, por rrjedh dhe nga parimi i ekonomisë së tregut dhe nga liria ekonomike e garantuar drejtpërdrejtë nga Kushtetuta e Shqipërisë.

Integrimi i Shqipërisë në Bashkimin Evropian dhe standardet që kërkohen të arrihen në këtë proces, është një tjetër faktor përcaktues dhe nxitës për fushën e konkurrencës. Marrëveshja e Stabilizim-Asocimit dhe dispozitat përkatëse të saj që prekin këtë fushë, shërbejnë si një katalizator për zhvillimin dhe zbatimin e politikave të konkurrencës në përputhje me standardet dhe praktikën me të mira evropiane.

Një mjedis konkurrues siguron se do të ketë hyrës potenciale në “garën” për të prodhuar një produkt të ri apo për të ofruar një shërbim me të mire. Si pasojë, konkurrenca e

fuqishme përbën nxitësin kryesore të rritjes së produktivitetit dhe siguron që tregu do të mbetet konkurrues. Njëkohësisht ajo ka një pasojë pozitive tek konsumatorët, të cilët përfitojnë nga mundësia e zgjedhjeve, cilësia, çmimet e drejta dhe produktet e reja.

1.3 Hapat e vlerësimit legjislativ

1.3.1 Vlerësimi paraprak: identifikimi i dispozitave që rrezikojnë të kufizojnë konkurrencën në treg

Kjo analizë do të identifikojë propozimet që mund të kenë rrezikun me të madh në lidhje me pasojën mbi konkurrencën. Ky vlerësim do të bëhet nga institucionet iniciuese të aktit.

Nëse projekt-akti normativ rrezikon të ketë një pasojë mbi konkurrencën duhet t'i nënshtrohet analizës së thelluar, ose etapës së dytë të vlerësimit legjislativ. Në një situatë të tillë institucioni iniciues duhet të njoftojë zyrtarisht Autoritetin. Të dy autoritetet do të ndërmarrin mbledhjen e një informacioni shtesë dhe kryerjen e një vlerësimi të detajuar të konkurrencës në lidhje me aktin e propozuar. Ky vlerësim i detajuar do të jetë në proporcionalitet me shkallën e pasojave mbi konkurrencën.

1.3.2 Vlerësimi i detajuar

Faza e dytë do të jetë kryerja e një vlerësimi të detajuar dhe të thellë, ku do të identifikohet në mënyrë me të hollësishme natyra dhe shkalla e pasojave që mund të rrjedhin nga zbatimi i këtij akti të propozuar.

II. Metodologjia e përgjithshme për vlerësimin e pasojave të legjislacionit mbi konkurrencën

II.1 Pasojat e legjislacionit mbi numrin e ofruesve në treg

Në përgjithësi, kur në treg janë aktive shumë ndërmarrje që ofrojnë produkte dhe shërbime, probabiliteti i krijimit të ndërmarrjeve që zotërojnë fuqi tregu është më i vogël. Tregu në këtë rast është konkurrues. Anasjelltas, sa më pak ndërmarrje të ketë në treg, aq më shumë shtohet mundësia që një ose më shumë nga këto ndërmarrje të ketë fuqi tregu dhe mundësia e kufizimit të konkurrencës në këtë treg. Si rrjedhim, legjislacioni që ndikon në numrin e ndërmarrjeve në treg, qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, ndikon në nivelin e konkurrencës në treg.

II.1.1 Kufizimi direkt i numrit të ofruesve

Legjislacioni mund të kufizojë në mënyrë direkte numrin e ofruesve në treg me parashikimin e të drejtave ekskluzive ose speciale, licensave ose autorizimeve për të ushtruar një aktivitet ekonomik. Legjislacioni ndikon në numrin e ofruesve në treg nëse disa ndërmarrje ndalohen të tregtojnë një produkt ose shërbim të caktuar. Gjithashtu, legjislacioni kufizon numrin e ofruesve nëse vë pengesa në hyrjen e ndërmarrjeve të reja në treg. Duhet theksuar që hyrja, ose kercenimi për të hyrë në treg, është një presion i rendesishëm konkurrues mbi kompanitë ekzistuese në treg. Politikat që në mënyrë të drejtpërdrejtë pengojnë hyrjen krijojnë mundësinë që të pengojnë presionin konkurrues ndaj kompanive ekzistuese.

Shembull 1- Prokurimi publik i ruajtjes dhe sigurisë fizike.

Bazuar në ankesat e shoqërive të ruajtjes dhe të sigurisë fizike, u realizua vlerësimi ligjor për rritjen e konkurrencës në prokurimin publik të shërbimit të ruajtjes dhe sigurisë fizike.

Gjatë këtij vlerësimi në hartimin e dokumenteve të tenderit dhe kërkesave për kualifikim u vu re ndarja e kontratës në lote në nivel qarku. Një ndarje e tillë nuk u jep mundësi operatorëve ekonomik që të paraqesin ofertë individuale, por i detyron ata që të marrin pjesë në tender vetëm me bashkim, duke sjellë kufizim të konkurrencës dhe duke penguar operatorët ekonomik të hyjnë në këto procedura si ofertues individualë. Kjo mënyrë e ndarjes në lote të kontratës përbën një barrierë hyrëse në tregun e prokurimit të shërbimit dhe ruajtjes së sigurisë fizike në kuptim të Ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës është shprehur me Vendimin Nr. 114 datë 26. 05. 2009, duke rekomanduar përqasjen e madhësisë së kërkesës me madhësinë e ofertës në mënyrë që të mundësohet rritja e konkurrencës midis operatorëve që plotësojnë nivelet respektive të kërkesës si dhe rritjen e pjesëmarrjes së ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

II.1.2 Kufizimi indirekt i numrit të ofruesve

Numri i ofruesve në treg mund të kufizohet në mënyrë indirekte, kur legjislacioni vendos kushte për hyrjen ose kërkesa të veçanta gjatë ushtrimit të aktivitetit ekonomik. Përbushja e kërkesave mund të ketë pasoja të ndryshme mbi ndërmarrjet që duan të hyjnë në treg ose ndërmarrjet e vogla dhe të mesme: nëse këto masa rrisin koston e veprimtarisë vetëm për këto kategori ndërmarrjes, është e nevojshme të bëhet një rivlerësim i kushteve duke filluar nga përbushja e parimit të domosdoshmërisë dhe proporcionalitetit. Kur pasoja e legjislacionit mbi kostot është e vogël dhe prek te gjithë furnizuesit në mënyrë të barabartë, pasoja mbi konkurrencën mund të jetë e dobët. Kur kostoja që shtohet si pasojë e legjislacionit është e madhe, furnizuesit mund të detyrohen të dalin nga tregu, gjë që prek negativisht numrin e ofruesve në treg dhe si rrjedhim nivelin e konkurrencës.

Vlerësimi i pasojave mbi konkurrencën duhet të përqëndrohet në identifikimin e rasteve të mëposhtme:

1. *Legjislacioni i propozuar rrit në mënyrë të ndjeshme koston e furnizuesve të rinj në krahasim me furnizuesit ekzistues.*
2. *Legjislacioni i propozuar rrit në mënyrë të ndjeshme koston e disa furnizuesve ekzistues në krahasim me furnizues të tjerë ekzistues*
3. *Legjislacioni i propozuar rrit në mënyrë të ndjeshme kostot e hyrjes, apo daljes, në tregun e prekur.*

Shembull 2 - Procedurat për kontrollin e tatimeve

Ligji për kontrollin e tatimeve detyron ndërmarrjet të kryejnë pagesat e ndryshme nëpërmjet një banke ose institucioni financiar. Në rast të kundërt, këto shpenzime nuk do të zbriten nga të ardhurat me qëllim llogaritjen e tatim-fitimit. Kjo dispozitë ka pasoja të ndryshme mbi koston e ndërmarrjeve: në veçanti, për ndërmarrjet e vogla në zona të largëta ku mungojnë pikat e shërbimit të bankave, kostoja e kësaj dispozite është shumë e madhe. Megjithatë masa e marrë plotëson objektivin e kësaj dispozite, dmth kontrollin e shpenzimeve dhe uljen e evazionit tatimor, ky objektivi mund të arrihet dhe me anë të masave të tjera, si p.sh. kontrolli periodik i të gjitha ndërmarrjeve. Nga ana tjetër, duhet vlerësuar kostoja e përgjithshme për ndërmarrjet e vogla dhe fitimin e përgjithshëm të kësaj mase. Një përshtim për ndërmarrjet që veprojnë në zona të largëta mund të bëjë që kjo dispozitë të përmbushë parimin e proporcionalitetit.

II.2 Pasoja të legjislacionit mbi kërkesën

Konkurrenca mund të kufizohet dhe kur një masë e marrë kufizon mundësinë e konsumatorëve për të zgjedhur ose për të ndërruar nga një produkt në tjetrin. Çdo masë që ndikon në zgjedhjen e konsumatorëve ul dhe nivelin e zëvendësueshmërisë ndërmjet produkteve të ndryshme.

II.2.1 Kufizimi i zgjedhjes së konsumatorëve

Konkurrenca kufizohet dhe kur konsumatorët ose klientët kanë mundësi më të pakta zgjedhjeje. Kur një akt normativ kufizon mundësinë e konsumatorëve të furnizohen jashtë një zone të caktuar gjeografike ose i detyron ata të furnizohen tek një furnizues të caktuar, mundësia e kufizuar në zgjedhje ul konkurrencën duke sjellë në këtë mënyrë dhe uljen e cilësisë së shërbimeve për konsumatorët.

Shembull 3 – Pagesat e tarifave të arsimit të lartë në postë.

Udhëzimi i Ministrit të Arsimit dhe Shkencave nr. 36, dt. 9.9.2011 për një ndryshim në Udhëzimin nr. 25, dt. 20.07.2011, përcakton kryerjen e pagesave për sistemin e lartë arsimor në fakultete vetëm nëpërmjet filialeve të Postës Shqiptare, duke përbërë një kufizim për konkurrencën në tregun përkatës pasi këtë shërbim e ofronin dhe mund ta ofrojnë edhe bankat e nivelit të dytë sipas tarifave përkatëse.

Caktimi i një operatori të vetëm për kryerjen e shërbimit të pagimit të tarifave për regjistrimin e studentëve në një kohë që ky shërbim mund të ofrohet nga të gjithë bankat e nivelit të dytë përbën një kufizim të konkurrencës mes operatorëve për ofrimin e këtij shërbimi në tregun përkatës duke kufizuar në këtë mënyrë lirinë e zgjedhjes së konsumatorëve.

Autoriteti i Konkurrencës me Vendimin Nr. 205, datë 14.11.2011 i ka rekomanduar Ministrit të Arsimit dhe Shkencës ndryshimin e Udhëzimit nr. 25, datë 20.07.2011 me qëllim shmangien e kufizimeve të konkurrencës në tregun e shërbimeve financiare, si dhe dhënien e mundësisë që pagesat e regjistrimit për studime të kryhen si prej Postës Shqiptare, ashtu edhe nga bankat e nivelit të dytë.

11.2.2 Rritja e kostos së zëvendësimit të ofruesve

Kostoja e zëvendësimit të ofruesve mund të rritet nëse ligji parashikon afate të gjata për denoncimin e kontratave, ose mundësi të kufizuar për ndërrimin e furnizuesve. Kur legjislacioni i jep mundësi ofruesve të parashikojnë afate kontraktore fillestare prej një kohe të konsiderueshme (gjashtë muaj ose një vit), konsumatori nuk mund të ushtrojë një presion të mjaftueshëm ndaj furnizuesit për shkak të pamundësisë së denoncimit të kontratës.

11.3 Pasojat e legjislacionit mbi parametrat e konkurrencës (çmimi, sasia, teknologjia)

Legjislacioni mund të ndërhyjë në mënyrë direkte ose indirekte mbi parametrat kryesorë të konkurrencës siç janë çmimi, sasia e ofruar ose teknologjia e përdorur.

11.3.1 Kontrolli i çmimeve

Projekt-aktet normative mund të parashikojnë kontrollin e çmimeve me anë të një fiksimit paraprak të çmimeve nga një autoritet kompetent ose me anë të miratimit të çmimeve të propozuara nga ndërmarrjet ose një shoqatë ndërmarrjesh. Fiksimi i çmimeve përbën një nga kufizimet më të dëmshme për konkurrencën. Vendosija e një çmimi më të lartë se niveli i konkurrencës rezulton në humbje të efikasitetit alokativ: konsumatorët paguajnë më shumë se në situatë konkurrence. Vendosija e një çmimi më të ulët se niveli i konkurrencës krijon barriera në hyrje dhe mund të shkaktojë ulje të investimeve dhe ulje të cilësisë në sektorin ekonomik të prekur.

Shembull 4- Llogaritja e miratimi i primit të sigurimeve

Ligji nr.9267, date 29.7.2004, "Për veprimtarinë e sigurimit, të risigurimit dhe ndërmjetësimit në sigurime dhe risigurime", parashikon në nenet 99 dhe 100 mënyrën e llogaritjes së primit dhe miratimin e primit të pastër nga Ministria e Financave¹. Ligji rradhit miratimin e primeve në masat të cilat kanë për qëllim menaxhimin e rrezikut dhe në veçanti sigurimin e një kapitali të mjaftueshëm për vazhdimin e aktivitetit. Së pari analiza e vlerësimit të këtij Ligji duhet të identifikojë mekizmat alternativë për menaxhimin e rrezikut që është dhe objektivi kryesor i masës së marrë në shqyrtim. Nga një veshtrim i Ligjit vihet re që ekzistojnë mekanizma të tjerë për mbulimin e rrezikut të aktivitetit të sigurimit dhe risigurimit si detyrimi për krijimin e rezervave të sigurisë (neni 93), rregullat për investimin e kapitalit (neni 95) ose detyrimi për mbajtjen e një fondi garancie (neni 98). Analiza e dispozitës që parashikon mënyrën e llogaritjes së primit dhe parimin e miratimit të primit duhet të përfshijë së pari vlerësimin e efikasitetit të kësaj mase për arritjen e objektivit. Meqë ekzistojnë mekanizma të tjerë të menaxhimit të riskut, analiza duhet të tregojë se çfarë përmirësimi shtesë sjellin këto dispozita për menaxhimin e rrezikut të aktivitetit të sigurimit. E thënë ndryshe, duhet analizuar domosdoshmëria dhe efektiviteti i këtyre masave, duke marrë parasysh ekzistencën e mekanizmave të tjerë. Në radhë të dytë, analiza përfshin vlerësimin e pasojave mbi konkurrencën. Parashikimi dhe monitorimi i mënyrës së llogaritjes së primit mund të përbëjë një mekanizëm efikas dhe të domosdoshëm për menaxhimin e rrezikut; nga ana tjetër vendosja e rregullave për mënyrën e llogaritjes së primit të pastër nuk kufizon ndjeshëm konkurrencën. Ndërsa miratimi i primeve (ose e një pjese të primeve) nuk justifikohet për arsyen e menaxhimit të rrezikut. Miratimi i primeve mund të rezultojë në ngrirjen e çmimeve dhe fiksimin e çmieve për primin përfundimtar.

11.3.2 Kufizimi i sasisë së prodhuar ose ofruar

Kufizimi i sasisë së prodhuar ose ofruar në treg ka për pasojë rritjen e çmimeve dhe uljen e cilësisë. Kufizimi i sasisë mund të bëhet në mënyrë direkte: çdo ndërmarrje duhet të

prodhojë një sasi të caktuar; ose në mënyrë indirekte: legjislacioni rrit koston e prodhimit gjë që rezulton dhe në uljen e sasisë së prodhuar. Masa të tilla duhet të analizohen duke identifikuar masat alternative për arritjen e objektivit të vënë (për shembull mbrojtjen e konsumatorëve, të ambientit ose punëtorëve), dhe vlerësimin e pasojave për konkurrencën të çdo mase të identifikuar.

II.3.3 Kufizimi i teknologjisë së përdorur

Përdorimi i teknologjisë mund të kufizohet nga adoptimi i një standarti teknik ose teknologjik. Kjo zgjedhje mund të favorizojë një nga pronarët ose tregtuesit e kësaj teknologjie. Për ndërmarrjet e tjera aktive në industri, adoptimi i një standarti të caktuar mund të rrisë koston e prodhimit; në raste të caktuara adoptimi i një standarti mund të çojë deri në nxjerrjen jashtë tregu të këtyre ndërmarrjeve. Nga ana tjetër, adoptimi i një teknologjie mund të rrisë koston e ndërmarrjeve që dëshirojnë të hyjnë në treg duke reduktuar në këtë mënyrë konkurrencën e mundshme.

II.4 Pasojat e legjislacionit mbi parametra të tjerë

Legjislacioni mund të ndikojë në parametra të tjerë të rëndësishëm për konkurrencën. Përshembull: Ulja e nivelit të informacionit në treg mund të bëhet me anë të masave që kufizojnë reklamën. Në disa raste legjislacioni mund të nxisë bashkëpunimin ndërmjet ndërmarrjeve të një sektori, të nxisë shkëmbimin e informacionit ose të ndikojë ndjeshëm në rritjen e transparencës në treg. Gjithashtu ndihma ose avantazhet që i jepen një produkti, i jep ndërmarrjes prodhuese një përparësi ndaj produkteve të tjerë. Avantazhet mund të jenë ndihma financiare ose avantazhe fiskale, por dhe garancia e blerjes së sasisë së prodhuar. Investimet në produkte të reja dhe rritjen e cilësisë së produkteve ekzistuese mund të pengohen nga vendosja e një çmimi të ulët. Së fundi, vendosja e një tavani për fitimet mund të pengojë ndërmarrjet të investojnë dhe të futen në tregje të reja.

III. Pasojat e rregullimit mbi barazinë e konkurruesve

Miratimi i një legjislacioni që kushtëzon veprimtarinë e operatorëve në treg me marrjen e një vendimi paraprak rrezikon të diskriminojë operatorët duke përkrahur në këtë mënyrë disa prej tyre në treg.

III.1 Parimi i barazisë në ligj

Në radhë të parë, akti normativ mund të parashikojë kushte të ndryshme për operatorë të ndryshëm ose kushte për zbatimin e të cilave autoritetet zotërojnë një shkallë të lartë diskrecioni ose lirie në zbatim. Aktet normative duhet të trajtojnë në mënyrë të barabartë ndërmarrjet në treg; trajtimi i ndryshëm duhet të bazohet në kriterë objektive.

III.2 Parimi i barazisë në zbatimin e ligjit

Në radhë të dytë, ligjberësi duhet të marrë parasysh faktin që zbatimi i ligjit mund të çojë në diskriminimin e konkurrentëve dhe së fundmi në shtrembërimin e konkurrencës. Kjo mund të vijë dhe nga zbatimi i pabarabartë i ligjit për subjektet dhe përkrahja e disa ndërmarrjeve, megjithëse autoriteti zbatues vepron brenda lirisë së dhënë nga ligji.

IV. Ndihma shtetërore

Ndihmat dhe masat e tjera të cilat ndihmojnë ndërmarrjet mund të kufizojnë ose shtrembërojnë ndjeshëm konkurrencën. Hartuesit e akteve normative duhet të identifikojnë masat të cilat përbëjnë ndihmë shtetërore dhe t'i njoftojnë pranë Ministrisë së Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjitikës/ Drejtoria e Ndihamës Shtetërore.

V. Institucionet e ngarkuara për vlerësimin legjislativ

Në bazë të ligjit për mbrojtjen e konkurrencës, neni 69, Organet e qeverisjes qendrore e vendore kanë detyrimin ligjor që të kërkojnë vlerësimin e Autoritetit të Konkurrencës, për çdo projekt – akt normativ që mund të kufizojë apo pengojë konkurrencën. Ky vlerësim kryhet vecanërisht kur një akt-normativ ka të bëjë me kufizime sasiore për hyrjen në treg e tregtimin, vendosjen e të drejtave ekskluzive ose të të drejtave të vecanta në zona të caktuara për ndërmarrje ose për produkte të caktuara, imponimi i praktikave të njëjta në çmime e kushtet e shitjes.

ANEKS - PYETËSOR PËR HARTUESIT E AKTEVE NORMATIVE

Pyetje mbi pasojat e legjislacionit mbi konkurrencën

Ka lidhje/ka të bëjë legjislacioni direkt me produkte ose shërbime të caktuara? Në veçanti, ka të bëjë legjislacioni me rregullat e prodhimit ose tregtimit, të shitjes ose të blerjes të një produkti?

Ka pasoja direkte ose indirekte legjislacioni mbi ndërmarrjet që veprojnë në sektorin ekonomik ose sektorët ekonomikë të përfshirë në rregullim?

A parashikon legjislacioni përjashtim të sektorit ekonomik ose të veprimtarisë së disa ndërmarrjeve nga fusha e zbatimit të ligjit për mbrojtjen e konkurrencës?

Pasojat direkte mbi strukturën - numrin e ndërmarrjeve

A Ndikon legjislacioni në numrin ose madhësinë e ndërmarrjeve që veprojnë në treg?			
A Parashikon ligji liçensë ose forma të tjera autorizimi për ushtrimin e aktivitetit ekonomik në treg?			
A Parashikon ligji të drejta ekskluzive ose speciale për një ose më shumë ndërmarrje në treg?			
A Parashikon ligji një numër limit të ndërmarrjeve aktive në treg?			

Pasojat mbi koston e prodhimit ose shpërndarjes

A rrit legjislacioni koston për ndërmarrjet aktive në një ose disa tregje?			
A Preken disa ndërmarrje ekzistuese më shumë se të tjerat nga kostoja e rregullimit ?			
A rrit ligji koston e fillimit të aktivitetit për ndërmarrjet që duan të hyjnë në treg ?			
A rrit ligji koston operacionale për ndërmarrjet që mund të hyjnë në treg pa rritur koston e ndërmarrjeve ekzistuese ?			

Pasojat mbi sjelljen e ndërmarrjeve

<i>Pyetje mbi pasojat e legjislacionit mbi konkurrencën</i>			
A kufizon legjislacioni mundësinë e ndërmarrjeve për të zgjedhur çmimin e produkteve të tyre ?			
A kufizon legjislacioni mundësinë e ndërmarrjeve për të zgjedhur cilësinë e produkteve të tyre ?			
A kufizon legjislacioni mundësinë e ndërmarrjeve për të zgjedhur gamën e produkteve të tyre ?			
A kufizon legjislacioni mundësinë e ndërmarrjeve për të zgjedhur teknologjinë për prodhimin ose shpërndarjen e produkteve të tyre ?			
A kufizon legjislacioni mundësinë e ndërmarrjeve për të bërë reklamë për produktet ose shërbimet e tyre?			

Pasojat mbi kërkesën

A kufizon ligji mundësinë e konsumatorëve ose klientëve të një produkti për të zgjedhur ndërmjet ndërmarrjeve që ofrojnë produkte ose shërbime të ngjashme ?			
--	--	--	--

Pasojat mbi organizimin dhe fushën e veprimit

A kufizon legjislacioni lirinë e organizimit e brendshëm të veprimtarisë së ndërmarrjeve aktive në treg?			
A kufizon legjislacioni lirinë e ndërmarrjeve për të qenë aktive në një nivel tjetër të tregut ose në një treg tjetër (prodhim-shpërndarje) ?			
A nxit legjislacioni kontaktet ndërmjet ndërmarrjeve aktive në të njëtin treg ose në nivele të ndryshme të prodhimit ose shpërndarjes së këtij produkti?			

Vlerësimi i rregullores se Byrore Shqiptare të Sigurimeve Nr. 129, date 28.07.2012, “Per proceduren e miratimit te korrespondentit ne Shqiperi”

Bazuar në ankesën e ndërmarrjes “IMPERIAL Claims Service - Albania” ndaj Rregullores se Byrore Shqiptare e Sigurimeve, nr 129, date 28.07.2012, “Per proceduren e miratimit te korrespondentit ne Shqiperi”, u realizua vlerësimi i kësaj rregulloreje.

Referuar nenit 3 të Rregullores nr. 129 të BSHS, korrespondent mund të jetë:

a) Një shoqëri sigurimi, që plotëson kriteret ligjore konform Ligjit nr. 9267 “Për shoqëritë e sigurimit dhe risigurimit”, Ligjit nr. 10076, datë 12.02.2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, anëtare e BSHS-së, me të drejtën e ushtrimit të veprimtarisë në sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit;

b) Një person juridik, i cili ka një marrëveshje fronting me një shoqëri sigurimi – anëtare të BSHS-së. Marrëveshja fronting parashikon garantuesin financiar, i cili në rast se korrespondenti e ka të pamundur pagesën e dëmeve në favor të të dëmtuarve konform akteve dhe parashikimeve të legjislacionit shqiptar, si dhe të parashikuara në kontratë, anëtar i BSHS-së që e mbështet këtë korrespondent paguan për llogari të BSHS-së çdo detyrim të korrespondentit.

Në zbatim të Ligjit nr. 10076, datë 12.02.2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, i ndryshuar, AMF-ja me Vendimin e Bordit nr. 21, datë 19.03.2010 ka miratuar Rregulloren “Mbi administrimin e fondit të garancisë dhe rregullat e trajtimit të dëmeve të kartonit jeshil”. Nëse krahasojmë Rregulloren nr. 129 të BSHS, me Rregulloren e AMF-së nr. 21, neni 6, rezulton se sipas kësaj të fundit janë 3 (tre) grupet e subjekteve që mund të emërohen si korrespondentë, si:

- 1) një shoqëri sigurimi , anëtare e Byrosë Shqiptare të Sigurimit; ose
- 2) një person juridik i cili ka një marrëveshje fronting me një shoqëri sigurimi – anëtare e BSHS-së, për të trajtuar dëmet për llogari të saj; ose
- 3) një person juridik, i cili nuk ka një marrëveshje fronting sipas pikës më lart, por është i miratuar paraprakisht nga Asambleja e anëtarëve për të trajtuar dëmet, sipas kriteve të përcaktuara.

Ndërkohë që Rregullorja e BSHS-së Nr. 129, e ka kufizuar në 2 numrin e subjekteve që mund të emërohen si korrespondentë ***duke hequr nga lista e subjekteve që mund të emërohen si korrespondentë grupin e subjekteve juridikë pa një marrëveshje fronting, por me miratimin paraprak nga Asambleja e BSHS-së.***

Heqja e një grupi të subjekteve që mund të emërohen si korrespondentë nga Rregullorja e BSHS-së nr. 129, datë 28.07.2012 “Për procedurën e miratimit të korrespondentit në Shqipëri”, i cili është në Rregulloren e AMF-së nr. 21, datë 19.03.2010 “Mbi administrimin e fondit të garancisë dhe rregullat e trajtimit të dëmeve të kartonit jeshil”, kufizon konkurrencën, pasi kufizon trajtimin e dëmeve të kartonit jeshil vetëm tek shoqëritë e

sigurimit anëtare të BSHS-së, apo tek personat juridikë të cilët kanë një marrëveshje fronting me këto shoqëri sigurimi, duke përjashtuar personat juridikë, të cilët nuk kanë një marrëveshje fronting, por janë miratuar paraprakisht nga Asambleja e Anëtarëve për të trajtuar dëmet, siç është dhe rasti i ankuesit.

Për sa më sipër Komisioni i Konkurrencës me anë të Vendimit nr. 256, datë 11.12.2012

vendosi t'i rekomandojë Byrosë Shqiptare të Sigurimeve" që në nenin 3 të Rregullores nr. 129, datë 28.07.2012 "Për procedurën e miratimit të korrespondentit në Shqipëri", pas pikës (b), të shtohet dhe një pikë me këtë përmbajtje:

"Një person juridik, i cili nuk ka një marrëveshje fronting sipas pikës më lart, por është i miratuar paraprakisht nga Asambleja e Anëtarëve për të trajtuar dëmet, sipas kriterëve të përcaktuara."

AUTORITETI I KONKURRENCËS

Adresa: Rr. Sami Frashëri, nr. 4,
Kati IV, Tiranë

Tel: +355 4 2 234 504

Fax: +355 4 2 234 497

Faqe e internetit: caa.gov.al

Email: competition@caa.gov.al